

Association between academic satisfaction and personality types in dentistry students of Zahedan University of Medical Sciences in 2021

Fatemeh Arbabi Kalati^{1*}, Hamed Rabiei²

*1 Department of Oral Diseases, School of Dentistry, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

2 Dentist, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

ARTICLE INFO

Article type

Original article

Article history

Received: 05 Janu 2021

Accepted: 04 May 20201

Keywords

Academic Satisfaction
personality types
Dentistry Students

ABSTRACT

Introduction: Academic satisfaction covers a wide range of aspects of dental students' lives, and the realization of some or all of these aspects can improve the training process and improve the quality of education. One of these aspects is the personality type that may be the basis of dental students' academic satisfaction. In this study, we examined the relationship between personality type and academic satisfaction of dental students in Zahedan.

Materials & Methods: In this descriptive-analytical study, 135 dental students studying in dental college of Zahedan university of medical science in person participated. The questionnaire included students' background information, JDI Academic Satisfaction Questionnaire and MBTI Personality Types Questionnaire, which was provided to students. The mean scores of personality types and academic satisfaction were compared by SPSS.22 software at different levels of contextual variables.

Results: In the present study, the most common personality types were ESTJ, ISTJ, ENTJ, INTJ. The rate of overall academic satisfaction in female students was 179.09 and in male students was 164.95 and girls' satisfaction was significantly higher than boys ($P = 0.007$).

Conclusion: It seems that dentists with personality types ENTP, ESTJ, ISTJ, ISTP, ENFJ, have more ability to learn and cope with the daily stress in the field of dentistry and as a result experience more academic satisfaction.

[10.22038/hmed.2021.54754.1118](https://doi.org/10.22038/hmed.2021.54754.1118)

► Cite this paper as:

Arbabi Kalati F, Rabiei H, Association between academic satisfaction and personality types in dentistry students of Zahedan University of Medical Sciences in 2021. *Horizon of Medical Education Development*. 2022;13(1):47-58

***Corresponding author:** Fatemeh Arbabi Kalati;
Department of Oral Diseases, School of Dentistry,
Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

Tel: +05433414005

Email: arbabi_92@yahoo.com

بررسی همراهی رضایت تحصیلی و تیپ های شخصیتی در دانشجویان دندانپزشکی

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال ۱۳۹۹

فاطمه اربابی کلاتی^{۱*}، حامد ربیعی^۲

۱ گروه بیماریهای دهان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران.

۲ دندانپزشک، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران.

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله اصیل پژوهشی	مقدمه: رضایت تحصیلی طیف وسیعی از جنبه های زندگی دانشجویان دندانپزشکی را در بر می گیرد که تحقق برخی یا همه جنبه ها می تواند بر بهبود فرایند آموزش و ارتقای سطح کیفیت آموزش تأثیرگذار باشد. یکی از این جنبه ها، تیپ شخصیتی است که ممکن است زمینه ساز رضایت تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی باشد. ما نیز در این مطالعه به بررسی ارتباط تیپ شخصیتی با رضایت تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی شهر زاهدان پرداختیم.
پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۹۹/۱۰/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۱۴	روش کار: در این مطالعه ی توصیفی-تحلیلی، ۱۳۵ دانشجوی دندانپزشکی پیوسته مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی زاهدان به صورت حضوری شرکت نمودند. پرسشنامه شامل اطلاعات زمینه ای دانشجویان، پرسشنامه ی رضایت تحصیلی JDI و پرسشنامه ی تیپ های شخصیتی MBTI بود که از در اختیار دانشجویان قرار گرفت. میانگین نمره ی تیپ های شخصیتی و رضایت تحصیلی توسط نرم افزار SPSS.22 در سطوح مختلف متغیرهای زمینه ای مقایسه شد.
کلمات کلیدی رضایت تحصیلی تیپ شخصیتی دانشجویان دندانپزشکی	نتایج: در مطالعه ی حاضر شایع ترین تیپ های شخصیتی ENTJ، INTJ، ISTJ، ESTJ بودند. میزان رضایت کلی تحصیلی در دانشجویان دختر ۱۷۹/۰۹ و در دانشجویان پسر ۱۶۴/۹۵ و به طور معنی داری رضایت دختران بیشتر از پسران بود (P=0.007).
 10.22038/hmed.2021.54754.1118	نتیجه گیری: به نظر می رسد دندانپزشکان با تیپ های شخصیتی ENTP، ESTJ، ISTJ، ISTP، ENFJ قابلیت بیشتری در یادگیری و مقابله با استرس هایی که روزانه در رشته ی دندانپزشکی به وجود می آید را داشته باشند و در نتیجه رضایت تحصیلی بیشتری را تجربه کنند.

نحوه ارجاع به این مقاله

Arbabi Kalati F, Rabiei H, Association between academic satisfaction and personality types in dentistry students of Zahedan University of Medical Sciences in 2021. Horizon of Medical Education Development. 2022;13(1):47-58

ایمیل: arbabi_92@yahoo.com

تماس: ۰۵۴۳۴۱۱۰۰۵۱

*نویسنده مسئول: فاطمه اربابی کلاتی

دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران.

مقدمه

شخصیت یکی از عناصر اصلی در شکل گیری هویت حرفه ای است. (۱) اصطلاح شخصیت به یک ویژگی یا کیفیتی از یک شخص برمی گردد که تطابق آنها با محیط را تعیین می کند. (۲)

شاخص Myers-Briggs Type Indicator یا MBTI در ارزیابی شخصیت بسیار محبوب بوده و در ۳۰ سال گذشته به طور گسترده ای مورد استفاده قرار گرفته است. (۳) این ابزار برای ارزیابی ترجیحات روانشناختی افراد مختلف به کار می رود که به آنها کمک می کند نقاط قوت و ترجیحات، علاقه ها و خوشبختی های خود را برای تصمیم گیری درست تشخیص دهند. MBTI با الهام از کار روانپزشک سوئسی، کارل گاستا یونگ، که نظریه های تیپ های روانشناسی را پیشنهاد کرده و توصیف می کند مردم چگونه ذاتا متفاوت هستند، چه از نظر چگونگی درک و در گرفتن اطلاعات و چه در تصمیم گیری. (۴)

MBTI برای مدیریت، رهبری و پیشرفت شغلی بسیار توصیه می شود؛ زیرا استفاده از آن از آموزش گرفته تا مشاوره شغلی، خودآگاهی تا توسعه شخصی، حل مسئله تا تصمیم گیری، مدیریت روابط و موارد دیگر بسیار گسترده است. (۴)

انتخاب رشته تحصیلی کمیت و کیفیت و به دنبال آن شغل؛ کل زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهد؛ از همین رو یکی از مهم ترین تصمیم های زندگی برای هر فرد است. (۴، ۵)

عامل دیگری که می تواند بر کل زندگی دانشجویان و سرنوشت آنها اثر بگذارد رضایت تحصیلی است. (۶)

تحقیقات ارزش مثبت رضایت تحصیلی را تقویت کرده و این متغیر را به عنوان عامل تسهیل کننده در فرایند یادگیری

تحصیلات در پایه های بالاتر و عملکرد شغلی در آینده به شمار می آورند. (۷) رضایت از تحصیل یکی از عوامل درونی است که منجر به پیشرفت و شکست تحصیلی دانشجو و تحت تاثیر این موفقیت و شکست نیز قرار می گیرد. (۶)

رضایت از تحصیل شامل ادراک دانشجویان از تجارب یادگیری، برنامه های آموزشی، شرایط لازم برای مطالعه و همچنین رفتار و راهنمایی استاد و توانایی تحمل استرس است که به عنوان یکی از شاخص های اندازه گیری کیفیت یادگیری و آموزش دانشجویان شناخته می شود و گویای میزان توجه و علاقه دانشجویان به یادگیری و آموزش است. (۶، ۸) بنابراین رضایت از تحصیل به عنوان یکی از مؤلفه های اساسی در ایجاد رضایت کلی از زندگی و از جمله متغیرهای عاطفی که به نظر می رسد نقش مهمی در پیشرفت تحصیلی ایفا می کند مطرح است. (۶)

رضایت از زندگی یکی از عواملی است که تحت تاثیر رضایت دانشجویان از تحصیل و موفقیت و شکست تحصیلی دانشجویان قرار می گیرد. (۶) از دیدگاه بسیاری از صاحب نظران، رضایت تابع عملکرد ذهنی و انتظارات فرد است. (۸) در نتیجه تیپ شخصیتی دانشجویان می تواند بر رضایت تحصیلی آنها اثر داشته باشد.

هر چند مطالعات گسترده ای در مورد رضایت کارکنان از کار انجام شده است؛ مطالعه در مورد رضایت دانشجویان از تحصیلشان که موضوعی با اهمیت است و در تحمل استرس، ادامه تحصیل، دست آوردها و موفقیت در تحصیل و همچنین ورود به بازار کار مرتبط با رشته تحصیلی و به طور کلی در کیفیت زندگی آنها تاثیر می گذارد، مورد غفلت قرار گرفته و مطالعات محدود در این زمینه از موانع اصلی برای تکامل این مهم مطرح است. (۶، ۹)

رفرنس (۱۰) و فرمول زیر در نرم افزار Power Sample Size داریم.

The standard normal deviate for $\alpha = Z\alpha = 1.960$

The standard normal deviate for $\beta = Z\beta = 0.842$

$C = 0.5 * \ln[(1+r)/(1-r)] = 0.288$

$N = [(Z\alpha+Z\beta)/C]^2 + 3 = 98$

در این مطالعه دانشجویان ناپیوسته یا دانشجویانی که از طریق کنکور سراسری پذیرش نشده‌اند وارد مطالعه نگردیدند. جهت تعیین تیپ‌های شخصیتی از پرسشنامه تیپ شخصیتی Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) استفاده گردید که شامل ۸۷ سوال دو گزینه‌ای است که دو حالت مختلف از چهار جنبه‌ی شخصیتی را مقایسه می‌کنند. روایی و پایایی آن در مطالعه باقر یعقوبی در سال ۱۳۸۶ (۱۱) تایید شده است. در این ابزار نوع شخصیتی هر فرد با یک اصطلاح ۴ حرفی بیان می‌شود که توصیف هر کدام در پشت فرم ارائه می‌گردد. برای یک توصیف ساده از آرایش شخصیتی هر فرد آزمون MBTI یک انتخاب مناسب است. این ابزار به طور عمده از انتخاب اجباری موارد صحیح و غلط استفاده می‌کند و چهار بعد دوگانگی افراد را به صورت برون‌گرا (E)، درون‌گرا (I)، احساسی (S)، شهودی (N)، تفکر (T)، احساسی (F) و قضاوت (J) یا درک (P) طبقه‌بندی و ترکیبی از چهار ترجیح، نوع شخصیت فرد را مشخص می‌کند. در نتیجه شخصیت هر فرد در یکی از ۱۶ حالت ممکن جای می‌گیرد. هر تیپ شخصیتی، یک مجموعه خاص از تمایلات رفتاری، تفاوت در نگرش، جهت‌گیری‌ها و شیوه و سبک‌های تصمیم‌گیری را توصیف می‌کند. (۳)

شخصیت دانشجویان در توانایی درس خواندن آنها، ارتباط با اشخاص دیگر و در دندانپزشکی در ارتباط نزدیک با بیمار موثر است. (۲) و می‌تواند بر رضایت از تحصیل تاثیر گذار باشد.

دانشجویان پزشکی هنگام انتخاب رشته‌های تخصصی کمتر به فاکتور شخصیت به عنوان یکی از دو عامل اصلی در تصمیم‌گیری‌ها توجه می‌کنند. این مطالعه کنکور (۱) بررسی در اکثر کشورها در کنار دلایل تحصیلی، اهمیت این هنگام انتخاب رشته‌ها مورد توجه قرار گرفته است. اقتصاد شغلی و فرهنگی مانند وجهه اجتماعی بیشتر از سایر جنبه‌ها از جمله خصوصیات شخصیتی توجه می‌شود. در پذیرش دانشجویان هم معیارهای ذهنی مثل حافظه و ضریب هوشی IQ بیشتر از خصوصیات شخصیتی مورد توجه قرار گرفته و سنجیده می‌شود، با توجه به اینکه مطالعه‌ای در خصوص تیپ‌های شخصیتی و رضایت تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی صورت نگرفته است؛ از همین رو مطالعه حاضر به بررسی ارتباط رضایت تحصیلی و تیپ‌های شخصیتی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان می‌پردازد و می‌تواند دیدگاه تازه‌ای پیش روی متولیان پذیرش دانشجویان رشته دندانپزشکی قرار دهد.

روش کار

این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۹ پس از تایید کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در دانشکده دندانپزشکی این دانشگاه انجام شده است. در این مطالعه ۱۳۵ نفر از دانشجویان دندانپزشکی پیوسته در حال تحصیل که حداقل دو ترم در این رشته تحصیل کرده باشند به صورت داوطلبانه وارد مطالعه شدند. با در نظر گرفتن $\alpha = 0.05$ ، توان آزمون $1-\beta = 0.80$ و ضریب همبستگی $r = 0.28$ ، بین نمره‌ی کلی رضایت تحصیلی و تیپ شخصیتی دانشجویان دندانپزشکی بر طبق

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان شرکت کردند. در نهایت ۱۳۵ نفر پرسشنامه های مربوط به رضایت تحصیلی و تیپ های شخصیتی را به طور کامل پر کرده و تحویل دادند و تیپ شخصیتی و نمره رضایت تحصیلی آنها به صورت کور شده تعیین گردید.

۴۵/۹ درصد (۶۲ نفر) از دانشجویان شرکت کننده پسر و ۵۴/۱ درصد (۷۳ نفر) از شرکت کنندگان دختر بودند. میانگین سنی دانشجویان نیز $1/75 \pm 23/23$ سال (دامنه ۰ تا ۲۹ سال) بود.

جدول ۱ میزان رضایت تحصیلی و حیطه های مختلف را آن را در بین دانشجویان دختر و پسر نشان می دهد همانطور که مشاهده می شود میزان رضایت کلی تحصیلی ($P=0.007$) و حیطه های رشته تحصیلی ($P=0.007$) و استاد ($P=0.001$) در دختران به طور معنی داری بیشتر از پسران است.

جهت ارزیابی رضایت تحصیلی از پرسشنامه Job

Dimension Inventory (JDI) مورد استفاده قرار گرفت که در مجموع شامل ۵۹ سوال در زمینه شش جنبه ی مختلف از زندگی دانشجو (تحصیل، اساتید، همکلاسی ها، ارتقا و پیشرفت تحصیلی در محل تحصیل، ارزیابی پیشرفت تحصیلی و محیط تحصیل) می باشد که بر اساس مقیاسی ۵ امتیازی بین دو احساس کاملاً خوب و کاملاً بد نسبت به آن مورد درجه بندی شده اند. حداقل امتیاز ۵۹ و حداکثر ۲۹۵ می باشد. روایی و پایایی آن در مطالعه جعفر ترک زاده و معصومه محترم در سال ۱۳۹۳ (۱۲) تایید شده است.

داده ها در نرم افزار SPSS 22 تجزیه و تحلیل شدند. جهت توصیف داده ها از آمار توصیفی شامل جداول و نمودارهای فراوانی و نمودارهای آماری، فراوانی ها و درصدها استفاده شد.

نتایج:

در این مطالعه در مجموع ۲۲۰ دانشجوی دندانپزشکی

جدول ۱: مقایسه میزان رضایت تحصیلی کلی و حیطه های مختلف آن در بین دانشجویان دختر و پسر

رضایت	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	p-value
کلی تحصیلی	پسر	۶۲	۱۶۴/۹۵	۳۵/۹۰	۰/۰۰۷
	دختر	۷۳	۱۷۹/۰۹	۲۳/۴۸	
رشته	پسر	۶۲	۴۳/۳۲	۱۰/۰۵	۰/۰۰۱
	دختر	۷۳	۴۸/۱۹	۷/۰۲	
استاد	پسر	۶۲	۳۱/۱۲	۸/۷۴	۰/۰۰۰
	دختر	۷۳	۳۶/۹۴	۶/۱۳	
همکلاسی	پسر	۶۲	۳۳/۶۶	۱۰/۵۰	۰/۸۴۱
	دختر	۷۳	۳۴/۰۱	۹/۸۲	
ارتقا و پیشرفت	پسر	۶۲	۱۷/۲۵	۷/۱۵	۰/۲۱۰
	دختر	۷۳	۱۸/۵۴	۴/۶۵	
آزمون	پسر	۶۲	۲۱/۳۲	۷/۳۰	۰/۵۶۷
	دختر	۷۳	۲۱/۹۴	۵/۲۵	
محیط تحصیل	پسر	۶۲	۱۸/۰۹	۶/۴۲	۰/۱۲۶
	دختر	۷۳	۱۹/۶۵	۵/۳۴	

INTP کمترین فراوانی را دارند و تیپ های شخصیتی ENFP، INFP، ESFP، ISFP در نمونه‌ی مورد مطالعه یافت نشدند.

جدول ۲ فراوانی تیپ‌های مختلف شخصیتی در بین دانشجویان و به تفکیک جنسیت را نشان می‌دهد همانطور که مشاهده می‌شود تیپ‌های شخصیتی ISTJ، ESTJ، INTJ و ENTJ بیشترین فراوانی و تیپ ESTP

جدول ۲: فراوانی تیپ‌های شخصیتی بر اساس جنسیت در دانشجویان دندانپزشکی

تیپ شخصیتی	جنسیت		تعداد کل	درصد
	پسر	دختر		
ISTJ	۴	۲۰	۲۴	۱۷/۸
ESTJ	۱۸	۱۲	۳۰	۲۲/۲
INTJ	۱۰	۷	۱۷	۱۲/۶
ENTJ	۱۰	۱۰	۲۰	۱۴/۸
ISTP	۴	۶	۱۰	۷/۴
ESTP	۲	۰	۲	۱/۵
INTP	۲	۰	۲	۱/۵
ENTP	۴	۴	۸	۵/۹
ISFJ	۲	۴	۶	۴/۴
ESFJ	۰	۴	۴	۳/۰
INFJ	۲	۲	۴	۳/۰
ENFJ	۴	۴	۸	۵/۹
کل	۶۲	۷۳	۱۳۵	۱۰۰

دانشجویان دارد. همچنین تیپ شخصیتی ENTP در حیطه های رشته تحصیلی، اساتید، هم کلاسی و پیشرفت تحصیلی بیشترین رضایت را دارند

جدول ۳ میزان رضایت تحصیلی کلی و حیطه‌های مختلف آن بر اساس تیپ‌های شخصیتی را نشان می‌دهد. بیشترین رضایت در تیپ شخصیتی ENTP و کمترین رضایت در تیپ شخصیتی ESTP می‌باشد. که کمترین شیوع را در بین

جدول ۳: میزان رضایت تحصیلی کلی و حیطه‌های مختلف آن بر اساس تیپ‌های شخصیتی

تیپ شخصیتی	رضایت کلی تحصیلی (۵۹-۱۷۷-۲۹۵)	رضایت از رشته تحصیلی (۱۲-۳۶-۶۰)	رضایت از اساتید (۱۳-۳۹-۶۵)	رضایت از همکلاسی و ارتقا (۱۲-۳۶-۶۰)	رضایت از پیشرفت و ارتقا (۷-۲۱-۳۵)	رضایت از ارزیابی‌ها (۸-۲۴-۴۰)	رضایت از محیط تحصیل (۷-۲۱-۳۵)
ISTJ	± ۲۵/۸۸ ۱۷۹/۱۶	۴۵/۱۲ ± ۹/۹۳	± ۷/۰۰ ۳۷/۴۱	± ۸/۹۱ ۳۶/۸۷	۱۸/۵۸ ± ۶/۲۴	± ۶/۶۸ ۲۲/۳۷	۱۸/۷۹ ± ۵/۷۹
ESTJ	± ۳۵/۱۳ ۱۸۴/۱۰	۴۵/۹۳ ± ۹/۲۲	± ۸/۵۹ ۳۵/۱۰	± ۱۱/۰۴ ۳۸/۱۰	۱۹/۷۶ ± ۷/۰۴	± ۶/۲۱ ۲۳/۸۶	۲۱/۲۳ ± ۶/۰۴
INTJ	± ۱۹/۴۱ ۱۵۷/۶۴	۴۱/۷۰ ± ۷/۱۳	± ۶/۶۱ ۳۳/۷۰	± ۱۰/۶۷ ۲۸/۵۲	۱۶/۳۵ ± ۴/۷۴	± ۵/۸۲ ۲۲/۱۷	۱۵/۱۷ ± ۳/۱۸
ENTJ	± ۲۴/۶۷ ۱۶۷/۲۰	۴۸/۲۰ ± ۷/۳۵	± ۷/۱۱ ۳۱/۹۰	± ۶/۵۵ ۳۱/۵۰	۱۶/۵۵ ± ۴/۶۸	± ۵/۷۶ ۲۱/۷۵	۱۸/۶۰ ± ۵/۳۶
ISTP	± ۳۴/۹۵ ۱۷۳/۶۰	۴۴/۰۰ ± ۸/۰۰	± ۶/۹۷ ۳۲/۳۰	± ۵/۶۸ ۳۷/۴۰	۱۷/۴۰ ± ۵/۰۵	± ۷/۵۴ ۲۳/۰۰	۱۹/۵۰ ± ۶/۳۹
ESTP	± ۲۴/۷۴ ۸۴/۵۰	۲۰/۵۰ ± ۹/۹۴	± ۰/۷۰ ۱۴/۵۰	± ۴/۲۴ ۱۷/۰۰	۸/۵۰ ± ۲/۱۲	± ۴/۹۴ ۱۱/۵۰	۱۲/۵۰ ± ۷/۷۷
INTP	± ۳/۵۳ ۱۶۷/۵۰	۴۶/۰۰ ± ۰/۰۰	± ۰/۰۰ ۲۴/۰۰	± ۴/۹۴ ۴۴/۵۰	۱۲/۵۰ ± ۰/۷۰	± ۰/۰۰ ۱۴/۰۰	۲۶/۵۰ ± ۰/۷۰
ENTP	± ۴۰/۷۷ ۱۹۵/۳۷	۵۴/۱۲ ± ۶/۰۱	± ۱۱/۴ ۳۹/۸۷	± ۱۲/۵۷ ۳۵/۷۵	۲۴/۲۵ ± ۴/۹۲	± ۷/۳۰ ۱۹/۲۵	۲۲/۱۲ ± ۶/۱۰
ISFJ	± ۹/۷۱ ۱۵۴/۵۰	۴۳/۵۰ ± ۲/۰۷	± ۲/۰۷ ۳۳/۵۰	± ۲/۷۳ ۲۸/۶۶	۱۵/۳۳ ± ۲/۸۷	± ۱/۵۴ ۲۰/۰۰	۱۰/۵۰ ± ۳/۵۶
			± ۲۸/۶۶ 28.66 ± 2.73	15.33 ± 2.87	20.00 ± 1.54		10.50 ± 3.56
ESFJ	± ۱/۲۹ ۱۶۴/۵۰	۵۰/۲۵ ± ۵/۵۰	± ۲/۶۲ ۳۲/۷۵	± ۱۱/۵۴ ۲۳/۰۰	۱۹/۰۰ ± ۰/۰۰	± ۲/۳۰ ۱۷/۰۰	۲۲/۵۰ ± ۶/۹۵
INFJ	± ۱۵/۰۱ ۱۵۹/۰۰	۴۵/۰۰ ± ۶/۹۲	± ۴/۶۱ ۳۴/۰۰	± ۵/۷۷ ۲۸/۰۰	۱۹/۰۰ ± ۹/۲۳	± ۴/۶۱ ۲۴/۰۰	۱۹/۰۰ ± ۲/۳۰
ENFJ	± ۷/۵۵ ۱۷۳/۷۵	۵۲/۷۵ ± ۲/۴۳	± ۷/۹۷ ۳۴/۷۵	± ۸/۰۱ ۳۳/۵۰	۱۵/۲۵ ± ۳/۰۵	± ۴/۱۰ ۱۷/۵۰	۲۰/۰۰ ± ۲/۰۰

بحث و نتیجه گیری

نتایج مطالعه‌ی حاضر نشان می‌دهد که شایع‌ترین تیپ‌های شخصیتی در بین دانشجویان دندانپزشکی به ترتیب ISTJ، ENTJ، INTJ و کمترین شیوع مربوط به تیپ‌های INTP و ESTP است و چهار تیپ شخصیتی ENFP، INFP، ESFP، ISFP در بین دانشجویان وجود ندارد.

علی‌رغم اینکه تا به حال مطالعه‌ای در ایران در خصوص تیپ‌های شخصیتی مختلف در بین دانشجویان دندانپزشکی صورت نگرفته است؛ اما چندین مطالعه در سایر کشورها انجام شده است.

اولین مطالعه در سال ۱۹۸۲ توسط Silberman انجام گرفت نشان داد شایع‌ترین تیپ‌های شخصیتی ESFJ و ESTJ است و کمترین شیوع INFP، INTP و ENTP

فرهنگی، شرایط متفاوت پذیرش دانشجویان یا شرایط متفاوت کاری باشد. (۱۶)

برخی تیپ‌های شخصیتی (ISTJ, ESTJ, INTJ, ENTJ) در میان دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان شایع‌ترند و برخی از تیپ‌های شخصیتی (ISFP, ESFP, INFP, ENFP) در بین دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان یافت نمی‌شوند که نشان می‌دهد اکثراً افراد با تفکر منطقی (T) که تصمیمات و قضاوت‌های خود را بر اساس منطق قرار می‌دهند و افراد قضاوتی (J) در این رشته و دانشکده در حال تحصیل هستند و بر عکس افراد احساسی (F) که تصمیمات خود را بر پایه‌ی احساساتشان می‌گیرند و افراد ادراکی (P) کمتر در این رشته حضور دارند و به طور کلی درون‌گرایی (I) و برون‌گرایی (E) و همینطور حسی (S)، یعنی افرادی که اطلاعات خود را از طریق حواس پنجگانه دریافت می‌کنند، و شهودی (N)، یعنی افرادی که بیشتر از حس ششم خود استفاده می‌کنند، بودن برای حضور در این رشته تفاوتی ایجاد نمی‌کند.

مطالعه‌ای که میزان رضایت تحصیلی و تیپ‌های شخصیتی را در دانشجویان دندانپزشکی بررسی کرده باشد یافت نشد. با توجه به مطالعات اخیر در حوزه‌ی روانشناسی، تیپ شخصیتی از جمله فاکتورهایی است که می‌تواند در علایق و توانایی‌های شغلی افراد تاثیر بگذارد. ما در این مطالعه به بررسی ارتباط میان تیپ شخصیتی و رضایت تحصیلی پرداختیم. یافته‌ی کلیدی این مطالعه به ما نشان داد که برخی از تیپ‌های شخصیتی تمایل و توانایی بیشتری نسبت به برخی دیگر از تیپ‌های شخصیتی برای ورود به این رشته دارند.

در مطالعه‌ی حاضر بیشترین رضایت تحصیلی مربوط به گروه INTP است که فقط دو نفر (۱,۵ درصد) از

است که مانند مطالعه‌ی حاضر ESTJ شایع‌ترین تیپ شخصیتی است و تیپ شخصیتی INTP که کمترین شیوع را در مطالعه‌ی وی داشت در مطالعه حاضر نیز کمترین شیوع را دارند و تیپ شخصیتی INFP نیز که کمترین شیوع را در مطالعه‌ی وی داشت در بین دانشجویان دندانپزشکی زاهدان وجود ندارد. (۱۳)

Morris در سال ۲۰۰۰ در انگلستان نشان داد که بیشترین تیپ شخصیتی ESTJ و ESFJ می‌باشد. در این مطالعه نیز مانند مطالعه‌ی حاضر شایع‌ترین تیپ شخصیتی ESTJ بوده است و مشابه نتایج Silberman، ESFJ هم تیپ شخصیتی شایع بوده است در حالیکه این تیپ شخصیتی در مطالعه‌ی حاضر ۳٪ از دانشجویان را شامل می‌شود. (۲)

مطالعه‌ی دیگری توسط Jessee در سال ۲۰۰۶ در ایالات متحده آمریکا نشان داد که در بین دانشجویان سال اول و دوم دندانپزشکی ISTJ، ESTJ، ESFJ، ISFJ شایع‌ترین تیپ‌های شخصیتی است که تقریباً مشابه نتایج مطالعه‌ی حاضر می‌باشد. (۱۴)

Shengjun در سال ۲۰۰۶ در چین نشان داد که شایع‌ترین تیپ‌های شخصیتی ISTJ، ESTJ و ISTP است که تقریباً مشابه نتایج مطالعه‌ی حاضر است؛ اما نکته قابل توجه این مطلب است که تیپ شخصیتی ISFP در مطالعه‌ی وی ۱۰,۷٪ از دانشجویان را شامل می‌شد اما در مطالعه‌ی حاضر این تیپ شخصیتی در بین دانشجویان وجود نداشت. (۱۵)

متفاوت‌ترین نتایج را Dalanon در سال ۲۰۱۸ در بین دانشجویان دندانپزشکی فلیپینی گزارش کردند که در نتایج وی ESFP، ENFP، INFP و ENTP شایع‌ترین تیپ‌های شخصیتی بودند که تیپ‌های ENFP، INFP و ESFP در بین دانشجویان مطالعه‌ی حاضر اصلاً وجود ندارد و تیپ ENTP در ۵,۹٪ از دانشجویان دندانپزشکی زاهدان یافت شد. که علت آن ممکن است تفاوت‌های

طور معناداری بیشتر از پسران که در سطح کم قرار داشتند بود که ممکن است به دلیل توانایی بهتر دختران در برقراری ارتباط با اساتید باشد و با توجه به اینکه درصد بیشتری از اساتید دانشکده دندانپزشکی زاهدان زن هستند ممکن است این رضایت به درک متقابل اساتید و دانشجویان دختر از لحاظ روحی و عاطفی ارتباط داشته باشد که البته نیازمند بررسی است.

میانگین نمره رضایت از همکلاسی در هر دو جنس در سطح متوسط بود و تفاوت معناداری میان آنها مشاهده نشد میانگین نمره رضایت از ارتقا و پیشرفت در محل تحصیل (دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان) در هر دو جنس کم بوده و تفاوت معناداری نداشتند.

میانگین نمره رضایت از ارزیابی پیشرفت تحصیلی در هر دو جنس در سطح متوسط و فاقد تفاوتی معنادار بود. میانگین نمره رضایت از محیط تحصیل در هر دو جنس در سطح متوسط و فاقد تفاوت معنادار بود. با توجه به اینکه مطالعه‌ای که رضایت تحصیلی را در دانشجویان دندانپزشکی بررسی کرده باشد یافت نشد امکان مقایسه نتایج وجود ندارد.

برخی از تیپ های شخصیتی از جمله: ESTJ, ENTJ, INTJ, ISTJ فراوانی بیشتری در رشته دندانپزشکی در زاهدان دارند. با توجه به اینکه پذیرش دانشجویان در این رشته از طریق کنکور کتبی می‌باشد و نه بر اساس مصاحبه یا بررسی استعداد افراد ممکن است فراوانی بیشتر این تیپ‌های شخصیتی به علت، قابلیت بیشتر آنها در مقابله با استرس‌های ناشی از رقابت‌های تحصیلی باشد.

اگر چه افراد با تیپ شخصیتی ISTJ بیشترین فراوانی و در عین حال بیشترین رضایت تحصیلی را دارد اما از آنجا که رضایت تحصیلی دربرگیرنده‌ی فاکتورهای

دانشجویان را شامل می‌شود پس از آن بیشترین رضایت تحصیلی ESTJ می‌باشد که هم در مطالعه حاضر و هم در اکثر مطالعات صورت گرفته شایع‌ترین تیپ شخصیتی در بین دانشجویان دندانپزشکی است و به نظر می‌رسد مناسب‌ترین تیپ شخصیتی برای رشته‌ی دندانپزشکی می‌باشد و کمترین رضایت تحصیلی در گروه ESTP است که کمترین تیپ شخصیتی در مطالعه‌ی حاضر می‌باشد و به نظر می‌رسد در بین تیپ‌های شخصیتی موجود در بین دانشجویان دندانپزشکی زاهدان نامناسب‌ترین تیپ شخصیتی برای این رشته می‌باشد.

در مطالعه‌ی حاضر میزان رضایت تحصیلی در دختران به طور معنی‌داری بیشتر از پسران می‌باشد که احتمال آن می‌تواند تطابق پذیری بیشتر دختران با شرایط موجود باشد.

نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد در میانگین نمره رضایت از همکلاسی‌ها، رضایت از ارتقا و پیشرفت تحصیلی در محل تحصیل، رضایت از ارزیابی پیشرفت تحصیلی و محیط تحصیل میان دانشجویان دختر و پسر تفاوت معناداری مشاهده نشد اما میانگین نمره رضایت از رشته‌ی تحصیلی، رضایت از اساتید و رضایت کلی تحصیلی در دانشجویان دختر به طور معناداری بیشتر از پسران بود که می‌تواند بیانگر تطابق بیشتر روحی و شخصیتی دختران با رشته‌ی دندانپزشکی و همین‌طور برخورد بهتر اساتید با آنها باشد. به صورت جزئی‌تر اگر رضایت را در ابعاد مختلف آن در پنج سطح (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد) تعریف کنیم، میانگین نمره رضایت از رشته‌ی تحصیلی (دندانپزشکی) در هر دو جنس زیاد اما در دختران به طور معناداری بیشتر بود که این امر نشان دهنده‌ی علاقه و رضایت بالای هر دو جنس به این رشته است. میانگین نمره رضایت از اساتید در دختران در سطح متوسط و به

متعددی است، نمی‌توان این رضایت را فقط به تیپ شخصیتی نسبت داد.

تقدیر و تشکر:

مقاله حاضر منتج از پایان نامه دانشجویی که با شماره ۲۹۵۱ ثبت شده است، می‌باشد. بدینوسیله از معاونت پژوهشی دانشکده دندان پزشکی زاهدان، به دلیل حمایت مالی جهت اجرای پژوهش تقدیر و تشکر می‌نمائیم.

تضاد و منافع: در این مقاله تضاد منافع وجود ندارد

References

1. Harris J, McKay D. Personality distribution of Canadian medical students: A first look. *Canadian medical education journal*. 2018;9(2): e11.
2. Morris DO. Personality types of dental school applicants. *European Journal of Dental Education*. 2000;4(3):100-7.
3. Boyle GJ. Myers-Briggs type indicator (MBTI): some psychometric limitations. *Australian Psychologist*. 1995;30(1):71-4.
4. Jafrani S, Zehra N, Zehra M, Ali SMA, Mohsin SAA, Azhar R. Assessment of personality type and medical specialty choice among medical students from Karachi; using Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) tool. *JPMA*. 2017;67.(۵۲۰)
5. Zhao C, Wang J, Feng X, Shen H. Relationship between personality types in MBTI and dream structure variables. *Frontiers in Psychology*. 2020;11.
6. میرحیدری، نیستانی. رابطه بین خودکارآمدی و رضایت تحصیلی با پیشرفت تحصیلی در درس ریاضی دانش آموزان پایه سوم دوره دوم متوسطه شهر اصفهان در سال تحصیلی ۹۳-۹۲. پژوهش در برنامه ریزی درسی. ۲۰۱۶؛۱۲(۴۷):۵۱-۶۰.
7. صادقی، مسعود، بفرویی ب. نقش واسطه ای هیجانات تحصیلی در رابطه ی نیازهای بنیادی روانشناختی و رضایت تحصیلی دانشجویان. پژوهش در آموزش علوم پزشکی. ۲۰۱۹؛۱۱(۲):۳۲-۴۳.
8. بریمانی. مدل ساختاری رابطه بین سلامت روانی و رضایت تحصیلی با نقش میانجی خودکارآمدی در دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد. دوفصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری. ۲۰۲۰؛۸(۱۴):۷۳-۹۳.
9. Wach F, Karbach J, Ruffing S, Brünken R, Spinath FM. University students' satisfaction with their academic studies: Personality and motivation matter. *Frontiers in psychology*. 2016; 7:55.
10. Pau A, Sabri BA. Relationship between emotional intelligence and job satisfaction in newly qualified Malaysian dentists. *Asia Pacific Journal of Public Health*. 2015;27(2):NP1733-NP41.
11. Yaghoobi Beglar N. The Study of the Role of Myers/Briggs Personality Traits in Predicting Students' Academic Procrastination in Tabriz University of Medical Sciences. *Education Strategies in Medical Sciences*. 2018;11(1):118-25.
12. Torkzadeh J, Mohtaram M. The Validation of Student's Academic Satisfaction scale. *Journal of Higher Education Letter*. 2014;7(26):155-.
13. Silberman S, Cain M, Mahan J. Dental students' personality: A Jungian perspective. *Journal of dental education*. 1982;46(11):646-51.
14. Jessee SA, O'Neill PN, Dosch RO. Matching student personality types and learning preferences to teaching methodologies. *Journal of Dental Education*. 2006;70(6):644-51.
15. Wu S, Miao D, Zhu X, Luo Z, Liu X. Personality types of Chinese dental school applicants. *Journal of dental education*. 2007;71(12):1593-8.
16. Dalanon J, Matsuka Y. An investigation of the Filipino dental students' personality types. *Philippine Journal of Health Research and Development*. 2018;22(2):12-7.